

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 30 listopada 1956 r.

Nr 56

TRESC:

Poz.:

USTAWY:

254	— z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk	461
255	— z dnia 15 listopada 1956 r. o podwyższeniu i przywróceniu niektórych zaopatrzeń dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego	462
256	— z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie przepisów o zasiłkach i pomocy dla ofiar wrogów demokratycznego ustroju Polski	463
257	— z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie dekretu o zaopatrzeniu inwalidów wojskowych i ich rodzin	464

OBWIESZCZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

258	— z dnia 30 listopada 1956 r. o utracie mocy dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o zmianie imion i nazwisk	468
-----	---	-----

254

USTAWA

z dnia 15 listopada 1956 r.

o zmianie imion i nazwisk.

Art. 1. 1. Zmiana imienia lub nazwiska obywatela polskiego na inne wskazane przez niego imię lub nazwisko może nastąpić na jego wniosek na zasadach określonych w przepisach niniejszej ustawy.

2. Zmiana imienia lub nazwiska osoby, która nie posiada żadnej przynależności państwowej, na inne wskazane przez nią imię lub nazwisko może nastąpić na jej wniosek, jeżeli osoba ta ma miejsce zamieszkania w Polsce.

3. Zmiana może dotyczyć również nazwiska rodowego kobiety, która pozostaje lub pozostawała w związku małżeńskim.

Art. 2. 1. Wniosek o zmianę nazwiska podlega uwzględnieniu, jeżeli jest uzasadniony ważnymi względami.

2. W szczególności ważne względy zachodzą, gdy wnioskodawca nosi nazwisko:

- 1) ośmieszające albo nie licujące z godnością człowieka,
- 2) o brzmieniu niepolskim,
- 3) posiadające formę imienia,

a także, jeżeli wnioskodawca pragnie zmienić swoje nazwisko na nazwisko, którego od wielu lat używa.

Art. 3. Wniosek o zmianę nazwiska nie podlega uwzględnieniu:

- 1) gdy zachodzi uzasadniona obawa, że wnioskodawca ubiega się o zmianę nazwiska w zamiarze ułatwienia sobie działalności przestępczej albo uchylenia się od odpowiedzialności cywilnej lub karnej,
- 2) gdy wnioskodawca ubiega się o zmianę nazwiska na nazwisko historyczne, wsławione na polu kultury i nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że posiada członków rodziny o tym nazwisku lub jest powszechnie znany pod tym nazwiskiem.

Art. 4. 1. Zmiana nazwiska osoby pozostającej w związku małżeńskim wymaga zgody drugiego małżonka i rozciąga się na niego.

2. Zmiana nazwiska osoby pozostającej w związku małżeńskim może nastąpić mimo braku zgody drugiego małżonka, jeżeli jest on całkowicie ubezwłasnowolniony lub porozumienie się z nim napotyka przeszkody trudne do przezwyciężenia albo jeżeli zachodzą inne szczególnie uzasadnione okoliczności; w tym przypadku zmiana nazwiska nie rozciąga się na drugiego małżonka.

Art. 5. 1. Zmiana nazwiska obojga rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci.

2. Jeżeli zmiana nazwiska ma dotyczyć tylko jednego z rodziców, władza opiekuńcza rozstrzyga, czy zmiana ta rozciąga się na małoletnie dzieci. Orzeczenie o zmianie nazwiska zapada po uprawomocnieniu się postanowienia władzy opiekuńczej.

Art. 6. 1. Nazwisko może składać się najwyżej z dwóch części (członów).

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do nazwisk w przypadku zawarcia małżeństwa lub przysposobienia.

Art. 7. Przepisy art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 stosuje się do zmiany imion.

Art. 8. 1. O zmianie imienia i nazwiska bądź tylko imienia lub nazwiska orzeka prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej w m. st. Warszawie lub m. Łodzi).

2. Właściwość miejscową określa miejsce zamieszkania wnioskodawcy. Jeżeli wnioskodawca nie ma w Polsce miejsca zamieszkania, właściwe jest prezydium rady narodowej ostatniego miejsca zamieszkania wnioskodawcy, a w braku ta-

kiego miejsca — Prezydium Rady Narodowej w m. st. Warszawie.

Art. 9. 1. Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska składa się w prezydium powiatowej (miejskiej) lub dzielnicowej rady narodowej miejsca zamieszkania wnioskodawcy. Jeżeli wnioskodawca mieszka za granicą, wniosek należy złożyć za pośrednictwem urzędu konsularnego (dyplomatycznego) Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Prezydium powiatowej (miejskiej) lub dzielnicowej rady narodowej przeprowadza postępowanie wyjaśniające, a w szczególności ustala, czy nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 3 pkt 1, po czym przesyła wniosek wraz z wynikami postępowania wyjaśniającego do organu orzekającego.

Art. 10. Prezydium właściwych wojewódzkich rad narodowych (Rady Narodowej w m. st. Warszawie lub m. Łodzi) ustalają w razie wątpliwości brzmienie lub pisownię nazwiska.

Art. 11. Przepisy ustawy stosuje się również do wniosków złożonych, a nie rozstrzygniętych przed dniem jej wejścia w życie.

Art. 12. Traci moc dekret z dnia 10 listopada 1945 r. o zmianie i ustalaniu imion i nazwisk (Dz. U. Nr 56, poz. 310).

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *St. Skrzyszewski*

255

U S T A W A

z dnia 15 listopada 1956 r.

o podwyższeniu i przywróceniu niektórych zaopatrzeń dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego.

Art. 1. 1. Osobom, które w dniu 1 lipca 1956 r. pobierały zasiłki na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. z 1950 r. Nr 43, poz. 395 i z 1953 r. Nr 9, poz. 29), zwanej dalej „ustawą z 1945 r.”, przysługuje zamiast tych zasiłków prawo do renty rodzinnej, jeżeli osoby te spełniają warunki określone w ust. 2.

2. Renta rodzinna przysługuje:

1) wdowie, rodzicom i innym osobom, które pozostawały na wyłącznym utrzymaniu uczestnika ruchu podziemnego i partyzanckiego, jeżeli poza pracą nie posiadają dochodu z innych źródeł, powodującego zawieszenie prawa do renty rodzinnej w myśl przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, zwanych dalej „przepisami emerytalnymi”;

2) sierotom stanu wolnego:

a) w wieku do lat 18, a w razie uczęszczania do szkoły — do 25 lat lub

b) bez względu na wiek, jeżeli stały się inwalidami I lub II grupy w wieku do lat 18 lub w czasie uczęszczania do szkół w wieku do lat 25.

3. Rentę rodzinną wypłaca się w wysokości określonej w przepisach emerytalnych z tytułu śmierci pracownika wskutek wypadku w zatrudnieniu, przyjmując za podstawę wymiaru renty kwotę 500 zł.

4. Osobie, która pobierała zasiłek przyznany w trybie przepisu art. 9 ustawy z 1945 r., przysługuje renta rodzinna o 20% wyższa niż zasiłek dotychczas pobierany.

Art. 2. Osobom, które w dniu 1 lipca 1956 r. miały zawieszone prawo do zasiłków na podstawie ustawy z 1945 r. z powodu posiadania środków zapewniających egzystencję lub otrzymywania stypendium, przysługuje jedynie renta rodzinna w wysokości określonej w art. 1, jeżeli w myśl przepisów emerytalnych są niezdolne do pracy i nie mają dochodu powodującego zawieszenie prawa do renty rodzinnej.

Art. 3. 1. Sprawy osób, którym odmówiono albo które pozbawiono prawa do zasiłków przewidzianych w ustawie z 1945 r. z powodu niesłusznej oceny udziału zmarłego uczestni-

ka w ruchu podziemnym i partyzanckim walczącym z okupantem hitlerowskim, podlegają na wniosek zainteresowanych do dnia 31 grudnia 1957 r. ponownemu rozpatrzeniu.

2. Jeżeli w ponownym rozpatrzeniu zostanie stwierdzone, że śmierć uczestnika ruchu podziemnego i partyzanckiego nastąpiła w związku z jego walką z okupantem hitlerowskim, przyznaje się członkom rodziny rentę z niniejszej ustawy, jeżeli odpowiadają warunkom określonym w art. 2.

Art. 4. 1. Minister Pracy i Opieki Społecznej może w uzasadnionych przypadkach przyznać rentę rodzinną osobom pozostałym po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego, które nie zgłosiły wniosków o przyznanie zasiłków w terminie przewidzianym w poprzednio obowiązujących przepisach, jeżeli osoby te spełniają warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej na podstawie przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

2. Minister Pracy i Opieki Społecznej może swoje uprawnienia, o których mowa w ust. 1, przekazać prezdydiom wojewódzkich rad narodowych.

Art. 5. 1. Osoby pobierające renty rodzinne na podstawie art. 1 — 3 mają prawo do dodatków przewidzianych w przepisach emerytalnych w wysokości i na zasadach określonych w tych przepisach.

2. W razie śmierci osób wymienionych w ust. 1 przysługuje zasiłek pogrzebowy w wysokości i na warunkach określonych w przepisach emerytalnych.

Art. 6. W sprawach o przyznanie i wypłatę renty rodzinnej, dodatków i zasiłków pogrzebowych, o ponowne ustalenie prawa do renty lub jej wysokości, ustania prawa lub jego zawieszenia, zbiegu uprawnień do kilku świadczeń, przejścia uprawnień wynikających ze zgłoszonego wniosku na inne osoby stosuje się odpowiednio przepisy emerytalne.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1956 r.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *St. Skrzyszewski*